

Предмет: Одговор Комисије на Приговор бр. 01/646 од 11.04.2025. године кандидата др Милоша Јовановића на Извештај комисије (бр. извештаја IV-02-42/7 од 08.04.2025. године) за избор у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Немачка књижевност и култура на одређено време од пет година.

Комисији у саставу др Марина Петровић Јилих, ванредна професорка, (Универзитет у Крагујевцу, Филолошко-уметнички факултет, ужа научна област *Немачка књижевност и култура*, датум избора у звање: 23.03.2023), др Николина Зобеница, редовна професорка, (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, ужа научна област *Германистика*, датум избора у звање: 28.05.2020) и др Милица Пасула, ванредна професорка, (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, ужа научна област *Германистика*, датум избора у звање: 31.10.2019), коју је одлуком бр. IV-02-11/12 од 22.01.2025. године формирало Веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, достављен је Приговор бр. 01/646 од 11.04.2025. године, који је кандидат Милош Јовановић поднео на Извештај о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање наставника Универзитета, тачније, једног наставника у звање доцент или ванредни професор за научну област Филолошке науке, ужа научна област Немачка књижевност и култура, са пуним радним временом, на одређено време од пет година.

По разматрању Приговора, Комисија даје следећи одговор:

Након пажљиво спроведене анализе Приговара кандидата Милоша Јовановића, Комисија сматра да је нужно да детаљно одговори на све наводе који су изнети у Приговору.

1. Др Јелена Волић Хелбуш је завршила основне студије Немачки језик и књижевност на Филолошком факултету у Београду. Магистарске студије завршава у Немачкој, на Вестфалском Вилхелм Универзитету у Минстеру. Докторски рад *Untersuchungen zur Dichtung Rilkes, Eliots und Paternaks (Истраживања песничког дела Рилкеа, Елиота и Пастернака)* брани такође у Немачкој, на Слободном Универзитету (FU) Берлин. У звање доценткиње бирана је на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу 2009, а потом и 2014. године након нострификације диплома и по свим тада вежећим законским правилима о избору у звање доцента. **Дакле, др Јелена Волић Хелбуш је бирана у звање доцента по правилнику који је тада био на снази и испуњавала је све услове за избор у звање који су тада били прописани.** Од радова објављених у часописима и зборницима од међународног и националног значаја на основу којих је изабрана у звање доцента, које јој Милош Јовановић у свом приговору оспорава, наводимо само неколико:

- Јелена Волић-Хелбуш (2012): Марион Грофица Денхоф. Пут на Запад (21. марта 1946.), *Наслеђе* 23, Крагујевац: ФИЛУМ.

- Jelena Volić Helbuš (2012): Das tragische Gefühl der nationalen Identität. Vom Verhältnis zwischen Balkan und Europa und der Bedeutung dieses Verhältnisses für die Identität der intellektuellen Eliten in Südosteuropa im 20. Jahrhundert, *Наслеђе* 23, Крагујевац: ФИЛУМ.
 - Jelena Volic Hellbusch: Позив у даљину/Ich rufe in die Ferne..., u: Engel von einst. Antologie der modernen serbischen Lyrik, LuftErafmo, 82-98. (Наведени чланак представља поговор предметној књизи.)
 - Jelena Volic Hellbusch (1997): Demokratie der Straße - Bürgerproteste in Serbien, in: *Ästhetik und Kommunikation*, Heft 99/1997, 79-86.
 - Jelena Volic Hellbusch (2005): *Проучавање опште књижевности у Немачкој и код нас* у: Зборник радова Филолошког факултета у Београду, 155-163.
 - Јелена Волић Хелбуш (1983): Да ли је херметизам херметичан?, *Видици* 9, Београд: SIC
2. Приговор против одлуке декана Филолошко-уметничког факултета је неприхватљив, јер је већ образложен у РЕШЕЊУ број 01-249 од 06.02.2025, и то: Приговор кандидата др Милоша Јовановића на Комисију и тему приступног предавања Декан је одбацио као недозвољен. Образложио га је на основу члана 149. става 2. Закона о општем управном поступку наводећи да Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Крагујевцу није предвиђено право на подношење приговора на писмено обавештење о термину и месту одржавања, као и на тему приступног предавања, нити на састав Комисије.
3. Председница комисије, ванредна професорка др Марина Петровић Јилих, завршила је основне и магистарске студије на Институту за германистику Универзитета Лајпциг у Немачкој. Ту је одбранила магистарски рад из области Немачке књижевности **19. века** на тему *Развој трагичне мисли код Фридриха Ничеа и Фридриха Хебела*. Докторирала је на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу на тему дидактике књижевности, а не дидактике немачког језика и књижевности. Бави се немачком књижевношћу, културом и дидактиком књижевности, које се као компатабилне области појављују у њеним научним радовима. Неколико научних радова из области књижевности 19, 20. и 21. века и теорије књижевности потврђују овај навод:
- Petrović-Jülich, Marina (2014): Teorijske postavke empirijske nauke o knjizevnosti, str. 201-212. u: *Zbornik Matice srpske za knjizevnost i jezik*, Novi Sad. (**теорија књижевности**)
 - Petrovic Jülich, Marina (2020): Von der (Un)Möglichkeit der Versöhnung mit dem Weltgeist im Werk Friedrich Hebbels und Friedrich Nietzsches, у: *Lunap*, год. XXI, бр. 72, стр. 143-156, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет. (**књижевност 19. века**)
 - Petrović Jülich, Marina (2024): Hubert Fihte, „Paleta“, paletijanci i drugi BITIjanci ili: Da li BITI ne može biti bez heteronormativnih prisila?, u: *Zbornik radova Filozofskog*

fakulteta Univerziteta u Prištini: Kosovska Mitrovica, LIV (2)/2024, 179-195. **(књижевност 20. века)**

- Petrović Jülich, Marina (2024): Emocionalni diskurs u romanu „Krvava knjiga“ Kim de Lorizon, in: *Antropologija: Časopis Instituta za etnologiju i antropologiju*, Beograd: Filozofski fakultet, br.23, sv.3 (2023), str. 105-118. **(књижевност 21. века)**

Приликом првог конкурса расписаног за избор у звање ванредног професора Марина Петровић Јилих је одустала из личних разлога и повукла своју пријаву за конкурс. Приликом другог расписаног конкурса није бирана на основу монографије „на основу које је већ једном бирана у звање доцента, а то је монографија *Сви смо били текст*“, већ на основу друге монографије *Чудесна путовања ка пупку света: Продуктивно-перформативна дидактика књижевности на (немачком као) страном језику*, објављене 2023. године. Избрана је у звање ванредне професорке за ужу научну област Немачка књижевност и култура 2023. године.

4. Студије германистике су студије немачког језика и књижевности. Из области књижевности оне обухватају, како др Милош Јовановић с правом тврди, теорију и историју немачке књижевности од почетака до савремене књижевности (занемаримо његово погрешно мишљење да се Савремена књижевност завршава крајем 20. века). Очекује се да су запослени доценти и професори на одсецима германистике оспособљени да држе наставу из целокупне области за коју су бирани, па утолико више чуди што кандидат Милош Јовановић потенцира само временски период и књижевну теорију о којима је писао у својој дисертацији неосновано тврдећи да кандидаткиња др Милена Нешић Павковић „свакако није квалификована да држи предавања из свих ужих научних области, из Немачке књижевности од почетака па до 20. века“. На основу изреченог кандидат показује дубоко неразумевање наставног процеса на студијском програму Немачки језик и књижевност, које је утолико необичније када се узме у обзир податак да је др Јовановић у звању сарадника у настави и асистента за ужу научну област Немачка књижевност и култура и сам изводио наставу на овом програму. Још више чуди што не препознаје период који обухвата Савремена немачка књижевност (он га поистовећује са Књижевношћу друге половине 20. века), којој, грешком, приписује и тему приступног предавања: роман *Штилер* швајцарског аутора Макса Фриша спада, наиме, већ у класике — објављен је 1954. године и никако не може да се убраја у савремену немачку књижевност.
5. Редовна професорка др Николина Зобеница једна је од најсвестранијих германисткиња у Србији и у региону. Осим што је научница, она се бави књижевним превођењем и успешна је ауторка књига за децу. Стога је овде наведен најужи избор радова из области немачке књижевности **од почетака до 20. века**:
 - Nikolina Zobenica: Između umetničkog stvaralaštva i filozofske misli: G. E. Lessing i F. Šiler. U: J. Kostić Tomović, B. Ivanović, A. Đurović, N. Zobenica (ur): *U carstvu reči – jezici i kulture: Zbornik u čast prof. dr Jovanu Đukanoviću povodom 85. rođendana*.

Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu & FOCUS – Forum za interkulturnu komunikaciju, 2016, 239-261.

- Nikolina Zobenica: Skrivene poruke u bajkama braće Grim. *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik* 63 (2015), 2, 373-387.
 - Nikolina Zobenica: Kudrun und europäische Kultur im Mittelalter. *Europa* 7 (2014), 13, 35-39.
 - Nikolina Zobenica: Interkulturalnost i multikulturalnost srednjovekovne nemačke književnosti. *Književna istorija* 46, 154 (2014), 781-803.
 - Nikolina Zobenica: Der Naturbegriff in Goethes Schauspiel Torquato Tasso. *Germanica Wratislaviensia* 133 (2011), 7-19.
 - Nikolina Zobenica: Šilerovo filozofsko shvatanje pojma istorije. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu XXXVI-2* (2011), 187-194.
 - Nikolina Zobenica: Samoreferencijalnost u Geteovim Venecijanskim epigramima. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu XXXV-2* (2010), 37-46.
6. Ванредна професорка др Милица Пасула на Одсеку за германистику Филозофског факултета у Новом Саду држи наставу, између осталих, на предметима Немачка књижевност 18. века, Немачка књижевност 19. века, Лирика штурм и дранга, Лирика немачког романтизма. Додатно наводимо само неколико њених научних радова посвећених **старијој немачкој књижевности**:
- Bojović (Pasula), Milica (2010): „Motiv čedomorke u pesništvu šturmi-i-dranga“. *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik* 58/1, 181–188.
 - Pasula, Milica/Julijana Beli-Genc (2017): „Grilparcerova drama *Morski i ljubavni vali* u rukopisnom prevodu Jovana Grčića“. *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik* 65/3, 867–881.
 - Pasula, Milica (2019): „Rukopisni prevod Geteove jednočinke *Brat i sestra*“. *Zbornik Matice srpske za scenske umetnosti i muziku* 60, 55–63.

Теме докторских дисертација обе професорке нису из области Савремене књижености, како др Милош Јовановић тврди, износећи још једну неистину („подсећам Вас исто тако да су, према мојим сазнањима, обе чланице комисије за приступно предавање докторирале из области Савремене немачке књижевности“). Из области Савремене немачке књижевности докторирала је др Милица Пасула анализирајући криминалистички роман *Гретхен* ауторке Рут Бергер, док се др Николина Зобеница у дисертацији бави књижевношћу 20. века, прецизније романом *Лимени добош* Гинтера Граса.

7. На основу недоласка на заказано приступно предавање кандидат др Милош Јовановић законски не испуњава услове за избор у звање на радно место доцента, па тако ни ванредног професора за ужу научну област Немачка књижевност и култура.
8. На основу тога што на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу никад није био биран у звање доцента, кандидат др Милош Јовановић законски не испуњава услове за избор у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Немачка књижевност и култура.

Приговор др Милоша Јовановића против извештаја комисије бр. IV-02-42/7 од 08.04.2025. године за избор у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Немачка књижевност и култура заснива се на лажним тврдњама и жељеним визијама кандидата и представља повреду професионалне части свих поменутих доценткиња и професорки, али и институција на којима су запослене. Тако, на пример, он тврди да „мастер рад и докторат противкандидаткиње др Милене Нешић Павковић нису валидни и, по мом мишљењу, треба да буду поништени“, а „др Јелена Волић Хелбуш никада није испуњавала услове за избор у звање доцента“, и захтева да се „преиспитају“ научни радови колегинице Волић Хелбуш, чиме доводи у питање кредибилитет процедура и интегритет рада Универзитета у Крагујевцу. Др Марина Петровић Јилих, наводи он даље, „уопште није докторирала из области *Науке о књижевности*, већ из области дидактике немачког језика и књижевности, па стога нема право да одлучује у поступку избора у звања за област *Наука о књижевности*“. Он тражи „од надлежних органа Универзитета у Крагујевцу“ да се „поменута особа“ избаци „из свих комисија које се тичу избора у звање за уже научне области у оквиру поља *Наука о књижевности*, да преиспитају све њене изборе у звања и да их, уколико за то има основа, пониште“. Др Милош Јовановић сматра да професорке Николина Зобеница и Милица Пасула оспаравају постојање других области у оквиру *Историје немачке књижевности* осим *Савремене немачке књижевности*, оспаравајући тиме њихову стручност и компетенцију и вређајући Комисију тврдњом „да се у овом случају ради о једној пристрасној комисији која бира оне кандидате који су докторирали из исте области као и та комисија“.

Сматрамо да су овакви и други слични наводи и изјаве у приговору др Милоша Јовановића недостојни академског дискурса. Оваквим тврдњама кандидат др Милош Јовановић додатно је уверио Комисију да је донела исправну одлуку не предложивши га за рад у настави.

Комисија је поступала у складу са законима Републике Србије и прописима Универзитета у Крагујевцу, при чему није била у обавези да узима у обзир мишљења кандидата. У свом раду, Комисија се придржавала етичких начела, те је кандидате оцењивала непристрасно и искључиво на основу конкурсне документације. Као тело које је, на предлог Факултета, формирао Универзитет, Комисија је извршила анализу радова кандидата, што је и била у обавези да учини.

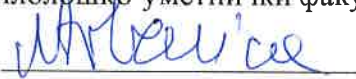
Комисија је за избор у звање ванредног професора предложила кандидаткињу која ће својим знањем и искуством обогатити наставни процес. Иако је конкурсном документацијом потврдио своје неопходно истраживачко искуство, кандидат др Милош Јовановић својим Приговором је показао да нема довољно разумевања за наставни рад. Ова околност је Комисију додатно уверила у исправност њеног избора, јер је у процесу оцењивања радова кандидата морала да се води не само академским квалификацијама, већ и способностима за преношење знања.

На основу изнетих чињеница Комисија за припрему извештаја сматра да је аргументовно и указујући на чињенице, одговорила на све наводе подносиоца Приговора, кандидата др Милоша Јовановића, које одбацује као неосноване.

Комисија

1.

др Марина Петровић Јилић, ванредни професор
ужа научна област Немачки језик и књижевност
Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу

2.

др Николина Зобеница, редновни професор
ужа научна област Германистика
Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду

3.

др Милица Пасула
ужа научна област Германистика
Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду